

[Stegger Nielsen.]

vort land, heller ikke i vore landkommuner, nogen uvilje mod en bedre skoleordning. Men en sådan står og falder jo ikke med et bestemt minimumstimental, f. eks. det, der står i folkeskoleloven, 648 timer. Det kunne være fristende at komme nærmere ind herpå, men det ville forudsætte muligheden for en udvalgsbehandling, og den vej anser jeg ikke for farbar.

Der er imidlertid adskillige ting i folkeskoleloven, som burde ændres. Jeg vil gøre den fungerende undervisningsminister opmærksom på et forhold, som er meget uheldigt. Jeg kender det fra det praktiske arbejde, og derfor drager jeg det frem. Det er dette, at for at tilfredsstille folkeskolelovens minimumstimental, som i det store og hele er 24 timer ugentlig, kræves der ofte for skolerne brøkdele af lærere. Lad os tage et eksempel: en 2-klasset skole. Dér er der altså 2×24 ugentlige timer, det er 48 timer. En lærer skal kun bestride 36 timer. Der mangler altså lærer til 12 timer, d. v. s. $\frac{1}{3}$ lærerkraft. I en 3-klasset skole går det op, sådan som det skulle helt igennem. 3×24 timer er 72 timer, og 2×36 timer er 72 timer. I en 4-klasset skole er det atter galt. 4×24 er 96 timer, 3×24 er 72 timer. Der mangler lærer til 24 timer, d. v. s. $\frac{2}{3}$ lærerkraft. Jeg gør opmærksom på, at disse brøkdele af nødvendige lærerkræfter volder kommunerne store vanskeligheder. Ofte må de ordne det på den måde, at de tager lærerkraften fuldtud, hvilket betyder en fordyrelse af deres gennemførelse af skoleloven. Dette problem har jeg ved tidligere lejlighed været inde på, og jeg gør opmærksom på det igen, nu der er lejlighed til det; jeg ser ikke, at spørgsmålet har været fremme, heller ikke i det andet høje ting.

Jeg vil slutte med at sige, at kommunerne er noget bange for det økonomiske problem, og det er forståeligt nok. Vi får antagelig høje byggepriser adskillige år frem i tiden; vi får det sikkert indenfor den frist til 1958, der er sat. Derfor er det nødvendigt, og det beder jeg ministeren mærke sig, at være opmærksom på tre ting — det bliver egentlig kun to ting, for den ene er altså i nogen grad opfyldt. Disse tre ting er for det første højere tilskud efter skoleloven — det er det, der gives her, og det er vi meget taknemlige for —, for det andet tilsagn i den udstrækning, som det vil være ministeren muligt at give det, om direkte tilskud — det har hidtil udgjort det samme som tilskuddet efter skoleloven, og jeg ser ikke, at kommunerne på nogen måde kan undvære det, hvis de skal gennemføre disse projekter —

og for det tredje forståelse og rummelighed i opfattelsen fra myndighedernes side overfor de praktiske løsninger og kombinationer, der vil kunne forekomme, alt sammen naturligvis indenfor det forsvarliges rammer. Han må være noget smidig og bøjelig, hvor der f. eks. er en bestående bygning, en ældre bygning ved et skolekompleks, som med god vilje kan indrettes til et særlokale for sløjd eller for skolekøkken, selvom der skulle mangle en lille smule. Derved kan der spares mange udgifter for den pågældende kommune. Jeg mener, at med disse tre ting, skolelovstilskuddet, det direkte tilskud og forståelsen overfor praktiske løsninger og kombinationer, kan det høje ministerium forvente, at man vil kunne gennemføre denne lov indenfor det åremål, der nu er fastsat.

Jeg skal med disse bemærkninger på mit partis vegne anbefale lovforslaget til en velvillig og hurtig behandling.

P. A. Poulsen: Det skolelovsforslag, vi her har til behandling, blev fremsat i folketinget allerede i januar måned. Det går ud på at sikre det fortsatte skolebyggeri den fornødne støtte fra staten, og at kommunerne, der vil have del i denne støtte, skal have deres byggeplaner godkendt inden den 1. april 1953. Jeg vil til det sidste bemærke, at jeg hellere havde set årstallet 1955. Fristen 1958 siger jeg ikke noget til, når vi endelig skal have 1937-loven med dens bestemmelser og krav virkeliggjort, men der kan være forhold i kommunerne, der vanskeliggør, at man allerede i begyndelsen af 1953 fuldtud er på det rene med, hvordan man skal gribe sagen an, og jeg kan slutte mig til det ærede medlem hr. Stegger Nielsens udtalelse om, at der kan måske også bøjes lidt af på det punkt, hvis særlige forhold gør sig gældende.

Jeg er fuldstændig enig med udvalget i det andet høje ting i, at nu bør skolebyggeriet fremmes mest gørligt, så at man ikke oftere skal udskyde den endelige afgørelse, men jeg er også klar over, at for mange kommuner vil de krav, som loven stiller, give anledning til tunge økonomiske byrder. Det er ikke blot selve byggegælden, der kan blive tyngende, man må heller ikke glemme, at den meget betydelige stigning i de årlige driftsudgifter, som den nye skoleordning uvægerligt fører med sig, også kan blive tyngende. Vi kender det samme forhold fra amtskommunerne med hensyn til sygehusudgifterne. Det er så sandelig ikke gjort med at få sygehusene bygget eller udvidet og gjort moderne, men også driftsomkost-